

چکیده:

طی سالیان گذشته هدف از ایجاد فضاهای آموزش عالی، توسعه کمی موسسات برای پاسخگویی به مشکل دانش گستری بوده است؛ به همین جهت مراکز فراوانی در ساختمان های بسته و فاقد فضای باز به وجود آمده اند. در دوران جدید، فضاهای باز و نیمه باز به عنوان بستر کالبدی حیات مدنی و اجتماعی دانشجویان در محوطه های دانشگاهی مطرح شده و توجه به کیفیت این محیط ها اهمیت بیشتری یافته است. از آنجایی که در پردیس دانشگاه کاشان نیز طراحی این گونه فضاها از کیفیت خوبی برخوردار نبوده و با مشکلات فراوانی مواجه است لذا تحقیق حاضر سعی دارد با نشان دادن اهمیت توجه به کیفیت اقلیمی - اجتماعی به ارزیابی این ابعاد در مسیرهای باز و نیمه باز این دانشگاه بپردازد. در این تحقیق از روش ارزیابی بعد از اجرا با تکیه بر تحلیل محتوا استفاده شده و هدف از آن ارزیابی وضعیت فعلی پردیس دانشگاه کاشان به روش مطالعه موردی و ارتقاء کیفیت های اقلیمی - اجتماعی در آن است. در مجموع شیوه کار در چند جهت ساماندهی شده است، نخست: تحلیل بعد اجتماعی از دیدگاه صاحب نظران معماری، شهرسازی و طراحی شهری و انتخاب معیارهای ارزیابی از تعاریف مفهومی مشترک حاصل از این دیدگاه ها و سپس آزمون این معیارها در مسیرهای مورد مطالعه از طریق تکمیل پرسش نامه و برداشت های میدانی بوده و برای تعیین میزان اهمیت هر کدام در ارتقاء کیفیت اجتماعی نیز، به کمی سازی آنها با کمک روش سلسله مراتبی AHP پرداخته شده است. دوم: تحلیل و بررسی شاخص های اقلیمی با استفاده از داده های آماری ایستگاه سینوپتیک کاشان و برداشت های میدانی با استفاده از دستگاه WBGT و دستگاه سرعت سنج KESTREL انجام شده که در این میان، از داده های آماری برای تحلیل معیار پن واردن و همچنین ترسیم و تحلیل داده ها در تقویم نیاز اقلیمی، نقشه مسیر حرکت خورشید و ... و از داده های میدانی نیز برای تحلیل معیارهای چون WBGT و UTCI و WIND CHILL بهره گرفته شده است. از دستاوردهای مهم این پژوهش نیز می توان به شناسایی نقاط با شرایط اقلیمی حاد و تلاش برای ایجاد آسایش اقلیمی در آن ها با استفاده از عناصر معماری چون داربست های گیاهی، سازه های چادری و ...، استخراج معیارهایی برای تقویت و طراحی نقاط دارای پتانسیل تبدیل به مکان های عمومی موفق، تبدیل برخی از مسیرهای سواره به پیاده راه ها، باز طراحی مسیرهای دوچرخه و پیاده و لحاظ داشتن ضرورت های اقلیمی و اجتماعی در طراحی مسیرها اشاره داشت. امید است این تحقیق بتواند راه گشای پژوهش های آتی در زمینه ارتقاء کیفیت پردیس های دانشگاهی باشد.

کلمات کلیدی: مسیرهای دانشگاهی، کیفیت اجتماعی، کیفیت اقلیمی، مسیر باز و نیمه باز، دانشگاه کاشان